

■ Пето у знаку интензивне градње ОДГ постројења на ТЕНТ А

Објекти све више расту

Заједно против COVID-19!

ПРЕПОРУКА О ОРГАНИЗОВАЊУ РАДА У ЕЛЕКТРОПРИВРЕДИ СРБИЈЕ ТОКОМ СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ НА СУЗБИЈАЊУ ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

МЕРЕ ЗАШТИТЕ:

Често перите руке водом и сапуном (у трајању од најмање **20 секунди**) или користите средство за дезинфекцију на бази **70%** алкохола. После прања, чесму затворите марамицом или папирним убрусом.

Избегавајте **блиски контакт, руковање и љубљење**, а са саговорницима одржавајте раздаљину.

Не дирајте очи, нос и уста неопраним рукама.

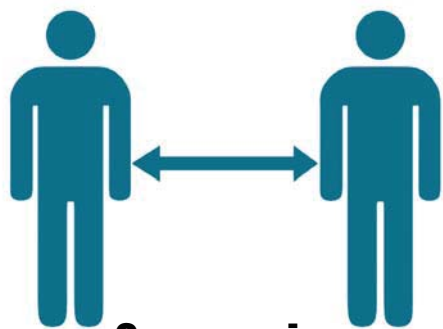
Ако кашљете или кијате, **прекријте уста** и нос надлактицом или папирном марамицом.

Често **проветравајте** просторије.

Избегавајте боравак у **затвореном простору** са већим бројем људи.

ПРЕПОРУКЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ:

- обавезно и правилно носите заштитну опрему
- пре уласка у пословни простор дезинфкујте руке и обућу
- држите прописано одстојање од других особа
- брините о хигијени радног простора
- обавезно обавестите непосредног руководиоца уколико посумњате на симптоме COVID-19

**Одржавајте
раздаљину**

**Избегавајте да
додируете лице**

**Перите руке око
20 секунди**

Садржај

05

из ЕПС групе

Грчић разговарао са оператерима
јединственог кол центра
ЕПС ближи купцима

06

догађаји

Лето у знаку интензивне градње
ОДГ постројења на ТЕНТ А
Објекти све више расту

10

актуелно

Служба анализе процеса огранка ТЕНТ
Нова искуства на 72 обртаја

12

Железнички транспорт обележио
51 годину рада
Није лако али је лепо

14

Остварење енергетских циљева у
Железничком транспорту
Врло добро, готово одлично

15

Депонија пепела и шљаке ТЕНТ А
Почела јесења сетва

16

локални мозаик

Изабрана нова власт у Обреновцу
Чучковићу трећи мандат

18

временлов

Кад овце замене косилице
на РП „Младост“
Сто оваца, двеста јагањаца

05

У посети трећој смени РБ „Колубара“

Размена искуства за успешнији ЕПС

08

ТЕНТ А – ремонтна сезона

Радови на блоковима 1 и 3

09

ТЕНТ Б после завршених ремонта

Спремни за зиму

импресум

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

В.Д. ДИРЕКТОРА: Милорад Грчић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић, ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Радко Радосављевић, РЕДАКЦИЈА: Милодраг Вуковић, Љиљана Јовичић, Љубивоје Маричић, Сања Вранеш, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Богољуба Урошевића Црног 44, 11500 Обреновац, ТЕЛЕФОН: 011/20-54-500, Е-МАИЛ: redakcija.tent@eps.rs WEB SITE: www.aps.rs ГЛИКОВНА И ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: SD Press d.o.o., Смедерево, НАСЛОВНА СТРАНА: Љубивоје Маричић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: SD Press d.o.o.

Први број листа ТЕ „Никола Тесла“, под називом „Информативни билтен“, изашао је из штампе августа 1978. године; од октобра 1979. носи назив ТЕНТ, а од 15. новембра 2017. године „ЕПС ЕНЕРГИЈА ТЕНТ“

Велики јубилеј хидро циџина

Остварени
импресивни резултати
– производња
електричне енергије
износи готово 274

Четвртак, 6. август 1970. године, остаће записан великим словима у историји српске енергетике. Дубоко у ноћи, око 1.40, на енергетску мрежу синхронизован је агрегат 1 снаге 172,3 мегавата и новим 400-киловолтним далеководима ка потрошачима је кренула

енергија. Ово је велики успех за све стручњаке који су радили на монтажи једног од највећих хидроагрегата тог времена у свету. Успех је још већи ако се има у виду да је ово први објекат овакве врсте на овим просторима.

До краја 1970. године на енергетску мрежу синхронизован је и други агрегат. Наредне године електрана је јача за још два нова агрегата, и коначно 14. маја 1972. године, после осам година градње, у погон су ушла и два преостала агрегата, да би два дана касније хидроенергетски пловидбени систем „ХЕ Ђердап“ званично био пуштен у рад.

Данас, после пола века рада, резултати које је остварила електрана су импресивни.

Производња електричне енергије исказује се у милијардама и износи готово 274 милијарде kWh.

Два су основна циља градње хидроенергетског и пловидбеног објекта: зелена енергија од око 11 милијарди киловат-часова годишње и трајно решење пловидбе Ђердапском клисуром.

До сада је ревитализовано пет агрегата, а последња етапа, односно ревитализација А3, према плановима, почеће 1. октобра. Адаптација бродске преводнице је у току, док се планови за санирање слапишта на преливној брани увелико раде.

М. Дрча

Поглед са бране ХЕ „Бајина Башта“

■ ТС „Крњешевци“ за ширење индустријске зоне

Нова снага и подстрек за привреду

Све смо урадили и предвидели да буквално у року од неколико недеља можемо да инсталирамо још једну трафоћелију у зависности од потреба, тако да смо спремни да прихватимо нове инвеститоре, нагласио је Грчић

Изградњом Трафостанице 110/20 kV „Крњешевци“, вредне 259 милиона динара, „Електропривреда Србије“ и ОДС „ЕПС Дистрибуција“ омогућили су да се шире производни погони у индустријској зони у Крњешевцима у општини Стара Пазова. Нова ТС првенствено напаја индустријске зоне Шимановци и Крњешевци. Њеним уласком у погон растерећене

су околне ТС 110/20 kV – „Пећинци“, „Нова Пазова“ и „Стара Пазова“, и појачао се њихов капацитет за напајање нових купаца.

– Оно што је много важније од уложених више од два милиона евра јесте оно што добијамо изградњом ове трафостанице. Ово је огромна индустријска зона са преко 40 великих потрошача и произвођача који имају осетљиву опрему и потребу за стабилним напајањем електричном енергијом. Овде ради више од 10.000 људи. Између две и по и три хиљаде запослених сваког дана из Београда допућује у ову индустријску зону и врати се. Изградња ове ТС подразумева растерећење околних трафостаница. Овде су испорука и транспорт електричне енергије потпуно другачије организовани од неких других делова Србије. Напајање ове индустријске зоне коначно нема никакве везе са насељима где живе грађани. Сада је омогућено да снабдевање ове зоне нема никакв

утицај и неке евентуалне хаварије овде не преносе се на стабилност напајања у стамбеним деловима – рекао је Милорад Грчић, в. д. директора ЈП ЕПС.

Изградњом ТС „Крњешевци“ ЕПС је испунио и обавезу из уговора Републике Србије са компанијом „Бош“ за инвестицију у изградњу фабрике у Шимановцима. Обезбеђено је квалитетно и сигурно напајање фабрике из два независна 110/20 kV извора. ТС је изграђена као објекат за два трансформатора снаге по 31,5 MW. У првој фази је уграђен један.

– Увек водимо рачуна о томе да је политика председника Србије Александра Вучића свакодневно отварање фабрика и нових радних места и да управо у овој индустријској зони буду отворене две нове фабрике. Све смо урадили и предвидели да буквално у року од неколико недеља можемо да инсталирамо још једну трафоћелију у зависности од потреба, тако да смо спремни да прихватимо нове инвеститоре – додао је Грчић.

Р. Е.

ЕПС ближи купцима

Подршка раду кол центра биће и око 500 запослених у систему ЕПС-а у свим деловима Србије, који се већ баве решавањем захтева корисника

Сви купци „Електропривреде Србије“ на гарантованом снабдевању ускоро ће моћи да добију информације и упуте приговоре преко јединственог кол центра, чији почетак рада се припрема, најавио је Милорад Грчић, в. д. директора ЈП ЕПС.

– Циљ нам је да купцима покажемо да бринемо о њима и да у директном контакту сазнамо шта може да се поправи да би читав систем боље функционисао. Веома нам је важно да кол центар буде успешан јер ће се то врло брзо видети и у пословним резултатима највеће компаније у Србији. Мере успеха биће и смањење броја

позива са приговорима – истакао је први човек ЕПС-а у разговору са будућим оператерима кол центра. Оператери су у кол центар распоређени из других делова ЕПС-а и тренутно се обучавају за почетак рада на новој дужности.

Опрема

За кол центар је набављена најмодернија опрема и опремљене су просторије у којима ће радити оператери. У току је и припрема за надоградњу кол центра новим услугама. План је да се кроз јединствен портал уведу дигитални сервис и да се покрене мобилна апликација за кориснике. Читав овај сервис, корисничке услуге издиже на виши ниво, ефикаснији и технолошки напреднији.

Грчић је рекао да ЕПС жели да пружи још бољу услугу и истакао да је највећи број купаца одговоран и редовно измирује обавезе што

се види и у повећању процента наплате на око 98 одсто.

– Имаћемо један број за целу Србију. Сваки захтев одмах ће бити евидентиран на јединственом порталу и одмах распоређен на решавање, било да се ради о питању из Бабушнице или Бачке Паланке. Желимо да се захтев брзо обради, реши и да купци у што краћем року добију обавештење о исходу – рекао је Грчић.

Да би се то осигурало подршка раду кол центра биће и око 500 запослених у систему ЕПС-а у свим деловима Србије, који се већ баве

решавањем захтева корисника.

Добрим радом кол центра штеди се и време ЕПС-ових купаца јер се смањује потреба да лично долазе на шалтере.

Планирано је да кол центар буде грађанима на располагању сваког радног дана од 7.00 до 19.00 часова и суботом од 7.00 до 15.00 часова. Позив ће бити бесплатан за око 3,5 милиона ЕПС-ових корисника из свих делова Србије. Број телефона биће објављен накнадно, када кол центар почне да ради.

Р.Е.

■ У посети трећој смени РБ „Колубара“

Размена искуства за успешнији ЕПС

Милорад Грчић, в. д. директора „Електропривреде Србије“ посетио је рударе ноћне смене у Рударском басену „Колубара“ у оквиру редовне размене искустава за унапређење производње угља и електричне енергије и побољшања услова рада.

– ЕПС је велики систем. Ми у највећој компанији у Србији обједињујемо рударе у колу, инжењере у електранама и монтере у дистрибуцији. Окупља нас исти задатак, да произведемо и испоручимо довољно електричне енергије за стабилно и поуздано снабдевање домаћинства и привреде. Ноћас сам овде са инжењерима из ТЕНТ-а да би видели како се рудари боре за сваку тону угља из које се производи струја у обреновачким

електранама. Да поделимо искуства и да се упознамо са изазовима у производњи јер само тако ће сви делови ЕПС-а радити још боље и ефикасније – рекао је Грчић у посети РБ „Колубара“ у ноћи између 27. и 28. августа.

Рударе су са Грчићем и инжењерима термоелектрана „Никола Тесла А и Б“, посетили и Миодраг Ранковић, председник Синдиката „Колубаре“, Саво Безмаревић, извршни директор ЕПС-а за производњу електричне енергије, Дејан Милијановић, извршни директор ЕПС-а за производњу угља, Милан Мишковић, директор производње угља РБ „Колубара“. Они су присуствовали примопредаји смене, возили се са рударима у специјалним возилима за транспорт на коповима, разговарали са

багеристима у кабини багера који открива угаљ.

– И рудари „Колубаре“ су били у посети колегама у термоелектранама. „Колубара“ и ТЕНТ су ослоњени једно на друго и заједно производе више од 50 одсто електричне енергије за

Србију. Овом разменом искуства желимо да се још више повежемо унутар ЕПС-а и задржимо позицију стабилног ослоњаца привредног развоја Србије – истакао је Грчић.

Р.Е.

Објекти све више расту

Приоритет на овом пројекту је да се створе сви неопходни услови за безбедан рад запослених на градилишту

Овогодишње лето на ТЕ „Никола Тесла А“ протиче у интензивним радовима на изградњи постројења за одсумпоровање димних гасова. Ни високе температуре, ни отежане околности изазване корона вирусом, нису омеле градитеље. Сваког дана на овом градилишту ради више од 200 људи, на више од 12 објеката који припадају овом постројењу и који постају све видљивији и импозантнији, умногоме мењајући географију електране где су инсталирани највећи термокапацитети ЈП ЕПС.

Реализација најзначајнијег еколошког пројекта „Електропривреде Србије“ се одвија под будним надзором Сектора за кључне инвестиционе пројекте. На градилишту се поштују све мере безбедности на раду прописане Законом и правилницима, као и препоруке Владе Републике Србије и Кризног штаба у вези са пандемијом вируса Covid-19. Сви радници су обавезни да носе маску, одржавају дистанцу, а и састанци се редовно одржавају на самом градилишту уз све препоручене мере. Одговорна лица за БЗР свакодневно обилазе градилишта и извештавају о томе наручиоце опреме и извођаче. Приоритет на овом пројекту је да се створе сви неопходни услови за безбедан рад запослених на градилишту.

Насипање материјала око темеља пумпи резервоара

Да су радови у пуном јеку говори и чињеница да су скоро сви предвиђени објекти ОДГ постројења „стали на ноге“ и из дана у дан све више расту.

Силос гипса, у којем ће се складиштити гипс као нуспроизвод процеса одсумпоровања димних гасова, уздигао се до 25 метара, а коначна висина овог објекта биће око 52 метра.

На згради складишта кречњака, у завршној фази је монтажа челичне кровне конструкције. На објекту за трансфер кречњака су завршни радови на ископу, а темељна јама је осигурана секант

шпировима. На електрозгради за објекте прве фазе очекује се уградња прозора како би се почело са постављањем фасаде. На будућем објекту за млевење кречњака завршени су темељи млинова, пумпи и резервоара, а насипа се земља између израђених темеља. На згради компресорске станице ради се на монтажи оплате и арматуре кровне конструкције. У оквиру прве фазе изградње овог постројења у септембру почеће изградња цевног моста и резервоара Ц32 и Ц33.

Крајцовање шипова и насипање туцаником

Унутрашњост силоса гипса

У предходном периоду, током ремонта блокова А5 и А6, обављени су радови на прикључцима на канале димног гаса. Посао је, према речима Ђиљане Велимировић, руководиоца пројекта, урађен у веома отежаним условима и у условима преклапања ремонта на оба блока.

– Урађени су грађевински и машински радови који су захтевали невероватну

Количина материјала

О каквом грандиозном пројекту је реч говоре и подаци о количини уграђеног материјала. За више од 12 објеката овог постројења до сада је уграђено 20.000 кубика бетона, 2.100 тона арматуре и 300 тона челика.

организацију на градилишту. У ремонтном периоду су обављени радови на темељима трафоа у реду А, а исти посао ће се одрадити у ремонту блока А3 и трајаће 60 дана. У том периоду морају да буду завршени грађевински радови, постављен трафо и сабирнице, као и противпожарни резервоар – рекла је она.

Што се тиче радова у другој фази, изградња електрокомандне зграде за читаво ОДГ постројење је завршена у конструктивном смислу, а у току је зидање првог спрата. Планирано је да се ови радови што пре заврше како би се омогућила инсталација електро опреме.

У току су грађевински радови који претходе монтажи апсорбера Ц1 и Ц2 који представљају централне технолошке делове постројења у којем ће се одвијати процес одсумпоровања. Прво ће да почне монтажа апсорбера Ц2 (за блокове А5-А6), после завршетка израде темељне плоче која се очекује крајем септембра ове године. Иначе, изградња апсорбера са влажним димњаком диктира и завршетак изградње целог постројења за одсумпоровање. Погонски пријем постројења требало би да буде у мају 2022. године. Његовим пуштањем у рад просечна емисија сумпор-диоксида смањиће се 10 пута, односно биће испод 200 милиграма по нормалном кубном метру, сходно важећим прописима. Гипс који ће се добијати као нуспроизвод моћи ће да се користи у грађевинарству, а помешан са пепелом и у путоградњи.

М.Вуковић
Фото: СКИП

Зграда за складиштење кречњака

Спољни изглед силоса за гипс

Темељ трафоа блока А3 – ископ за навозне греде

Радови на блоковима 1 и 3

Половином августа започео је ремонт „јединице“ који ће трајати 83 дана. Завршетком радова на блоку 1 завршава се ремонтна сезона у огранку ТЕНТ

Овогодишња ремонтна сезона на ТЕ „Никола Тесла А“ у Обреновцу улази у завршну фазу. Од шест блокова ове термоелектране на ремонтном „столу“ остала су још два блока – 1 и 3. Половином августа заустављена је „јединица“, најстарији блок ове електране, на којој ће радови и најдуже трајати – 83 дана. Њиховим завршетком уједно ће бити окончана сезона ремонта у овој години.

– Главни разлог за продужено трајање ремонта у односу на уобичајене термине су радови на замени кућишта турбине високог притиска и капитални ремонт турбине средњег притиска. Поред тога, најзначајнији послови обавиће се на цевном систему котла, биће извршено испитивање бифлукса и замена преструјних паровода прегрејача, као и ремонт генератора. Бифлуksi на блоковима 1 и 2 се нису мењали од изградње блокова 1970. године. Због њихове гломазне и компликоване конструкције нисмо били у прилици да обавимо унутрашњи преглед и увид у стање цевних снопова. Последњих година, у неким режимима рада блокова, нарочито приликом њиховог заустављања и кретања, примећено је да долази до продора воде у турбине и њихово потхлађење, што веома лоше утиче на стање материјала и опреме, и прави велике проблеме руковооцима производње. Пошто се посумњало да тај проблем настаје због пропуштања цевних снопова бифлукса, прошле године је урађено испитивање бифлукса на блоку 2, што је прилично сложен посао. Тада је пронађено осам бушних цеви, које су блиндиране како би се спречио

Ненад Ђорђевић

доток воде у турбину. Иако број оштећених цеви у односу на укупан број не делује много, ипак су та ситна пропуштања имала веома негативан утицај на рад турбинског постројења, а после те санације турбина блока 2 ради много поузданије и сигурније. Идентичан посао ове године ће бити урађен на блоку 1 – каже Ненад Ђорђевић, главни инжењер Сектора одржавања ТЕНТ А.

„Шестица“ на мрежи

Крајем августа, после застоја од 37 дана, на мрежу се вратио блок А6. Сви планирани радови су завршени, а најзначајнији је био посао око модернизације ДЦС система управљања блоком. После 12 година рада, замењен је постојећи систем управљања блок – системом VIEW 4, чији је произвођач Институт „Михајло Пупин – Аутоматика“.

Према његовим речима, планирани су значајни радови и на турбинском постројењу, пре свега замена модула турбине високог притиска који чине кућиште, проточни делови статора и фабрички ремонтван ротор. Радови на монтажи модула високог притиска на постројењу су веома сложени и, како је рекао Ђорђевић, поред механичких подешавања подсклопова и склопова статора и ротора у једну целину, уз сва неопходна испитивања и контролна мерења, обухватају и заваривачке радове на повезивању новог

кућишта са постојећим пароводима и цевоводима.

– Реч је о материјалима за рад на високом притиску и температури, па су поступци заваривања посебно дефинисани за сваки заварени спој. После замене модула турбине високог притиска на овом блоку можемо да констатујемо да смо заменили најкритичније елементе турбинског постројења блокова 1 и 2. То су најстарији блокови на ТЕНТ А, који раде од 1970. и имају преко 300.000 сати рада. На тај начин обезбеђен је њихов безбедан и поуздан рад до 2023/2024. године, када је на овим блоковима планирана замена турбине и генератора са помоћним системима. Ово је веома значајно с обзиром на то да ови блокови, осим у снабдевању електричном енергијом, учествују и у систему за даљинско грејање Обреновца – објашњава Ђорђевић.

Осим замене турбине високог притиска, ради се и на капиталном ремонту турбине средњег притиска. Врши се комплетна демонтажа, контрола зазора, склопова, преглед свих елемената и санација или замена оштећених делова. Замењују се лопатике статора 13. ступња и обавља припадајућа машинска обрада статора порталним стругом.

– Имајући у виду радни век опреме, деформацију делова услед термичких и механичких напрезања, као и могуће дефекте типа прслина, радови на овако

старој опреми су веома сложени, а решавање уочених недостатака захтева ангажовање специјалиста из различитих области. Замену модула високог притиска и капитални ремонт турбине средњег притиска обављају фирме „ZRE Katowice“ и „Феромонт Инжењеринг“ по заједничком уговору. Ове фирме су у ремонту 2019. успешно извршиле замену кућишта на турбини блока 2 – нагласио је Ђорђевић.

Због радова на статору генератора демонтаже се ротор генератора и ремонтоваће се његови механички делови. Планирано је прање комплетног уљног система турбоагрегата и замена уља. Ремонтоваће се и остали делови турбоагрегата: стоп вентили високог притиска, заштитни вентил турбине средњег притиска, регулациони вентили ВП и СП, лежајеви, прекретни строј и сви остали помоћни системи турбине.

– Почетком септембра заустављен је и блок А3, а најважнији послови у оквиру његовог ремонта су замена комора прегрејача 6 и преструјних паровода, замена прегрејача 5, прегрејача 6 и међупрегрејача 1 и 2, замена првог реда топлог саћа лува, супорта и погона лува, као и обимни радови на млинском постројењу, како би се спремно дочекали зимски услови – рекао је Ђорђевић.

М. Вуковић

Радови на блоку А6

Спремни за зиму

Упркос скраћеном термину, сви планирани ремонтни радови на ТЕНТ Б, започети на „јединици“ почетком маја, завршени су 23. јула када се „двојка“ прикључила на мрежу

Ремонтна сезона на ТЕНТ Б је ове године, као и у претходне три, трајала кратко, укупно два месеца. На најснажнијим термокапацитетима ЈП ЕПС су обављени стандардни ремонтни захвати. Овогодишњи ремонти оба блока обављени су у отежаним околностима, у сенци корона вируса Ковид 19, због којег су неколико пута померени термини за извођење планираних радова, да би на крају били скраћени са 40 на 30 дана. Упркос томе, сви послови су, уз добру сарадњу са извођачким фирмама, на време и квалитетно урађени и већ крајем јула ове године, оба блока ове термоелектране су били на мрежи електроенергетског система Србије. Ремонтна сезона на ТЕНТ Б је, да подсетимо, започела почетком маја ремонтом блока 1 који је завршен 2. јуна. Након краће ремонтне паузе, 26. јуна је ремонтним захватима подвргнут и други блок, који се на мрежу вратио 23. јула 2020. године.

Ове године су, према речима Саше Симића, главног инжењера одржавања ТЕНТ Б, одрађени стандардни ремонтни радови који су били готово идентични на свим деловима постројења оба блока.

– На котловском постројењу блока 1 обављени су прегледи и санација грејних површина котла које су у производном процесу најизложеније хабању и оштећењу. Након контроле и дефектаже санирана су сва уочена оштећења како би могао да се обезбеди поузданији рад котла до наредне ремонтне сезоне.

На турбинском постројењу је обављен стандардни преглед комплетне опреме. Нестандардни захват на блоку 1 је била замена уља за подмазивање главне турбине овог блока. Стандардни ремонтни радови су обављени и на спољним погонима, електрофилтерским постројењима, багер станици, систему отпепељивања, допреми угља. Након прегледа опреме, извршена је санација уочених оштећења на појединим деловима ових постројења и замена одређеног броја транспортних трака, ремонт пумпи и појединих посуда за пнеуматски транспорт пепела и шљаке и друго – каже Симић.

У току ремонта „јединице“, додао је он, и колеге из „Електромереже Србије“ су радиле реконструкцију на разводном постројењу што је захтевало и одређена прилагођавања дела постројења блока 1.

Ремонтни радови на блоку 2 су, према његовим речима, били сличног обима као на блоку 1, с тим да на турбинском постројењу није било замене уља, али је на овом блоку, за разлику од „јединице“ извршен ремонт трансформатора сопствене потрошње 2 БТ. Овај посао ће бити урађен и на блоку 1, али у току идуће године.

Друга фаза ревитализације

Низ од неколико узастопних година стандардних ремонтних радова биће следеће године прекинут капиталним ремонтом блока Б1.

– Овај блок ће бити у застоју око 200 дана, а велики захвати су планирани на котловском постројењу. У оквиру овог капиталног ремонта, односно друге фазе његове ревитализације, замениће се доњи део испаривача, од коте 72 метра до коте 4 метра. Том приликом биће замењено око 700 тона цевних панела испаривача. Планирана је и реконструкција ложног система, на којем ће се комплетно заменити свих осам горионика угљеног праха у циљу смањења емисије азотних оксида испод 200 милиграма по нормалном метру кубном, како је домаћом регулативом и предвиђено. На осталим грејним површинама, мењаће се прегрејач 4, међупрегрејач 2, урадиће се капитални ремонт раста и реконструкција заптивања раста и доњег дела котла – рекао је Саша Симић.

Иако је рок за ремонте био кратак, све што је планирано да се уради је и урађено.

– Трудимо се да и у овако кратким ремонтима урадимо што је могуће више, боље и што квалитетније у циљу

остваривања што поузданијег рада блокова између два ремонта. У томе смо до сада били успешни о чему сведочи досадашњи рад ових блокова. С друге стране, та чињеница довољно говори и о квалитету уграђене опреме. Бирана је изузетно квалитетна опрема и најчешће су њени испоручиоци били оригинални произвођачи ове опреме. И њихова досадашња експлоатација је према утврђеним стандардима, а и њено одржавање је прилично квалитетно – нагласио је он.

После овогодишње ремонтне сезоне и обављених планираних ремонтних радова, ТЕНТ Б спремно ће дочекати предстојећи зимски период. Створени су услови да оба блока поуздано раде до следећег ремонта. До почетка зимске сезоне додатна пажња ће се посветити спољним објектима ове електране, јер су они најизложенији ниским температурама и најоптерећенији су у зимском периоду, посебно када је реч о допреми угља. На основу досадашњег искуства препознати су евентуални проблеми који могу да се јаве на овом погонском објекту, тако да ће до зиме и они превентивно бити отклоњени.

М. Вуковић

Нова искуства на 72 обртаја

Екипа за вибродиагностику недавно је почела мерења вибрација и на агрегатима ЕПС-ових хидроелектрана где је број обртаја неупоредиво мањи него на термо постројењима

Пре неколико месеци Служба анализе процеса (део за вибродиагностику) при Производно-техничким пословима огранка ТЕНТ проширила је своју делатност. Овој екипи додељени су послови у оквиру хидросектора ЕПС-а. Снимање вибрација ТЕНТ-овци сада обављају и на постројењима ХЕ „Ћердап“ 1 и 2 и у „Власинским хидроелектранама“. До пре три године, када су преузели ове одговорне послове и у ТЕ „Костолац“ А и Б, стручњаци за вибродиагностику радили су на четири термоелектране у оквиру некадашњег привредног друштва ТЕНТ.

– У договору са Дирекцијом за производњу електричне енергије ЈП ЕПС одлучено је да се знање и искуство које поседујемо искористити и у хидроелектранама. Наше екипе су често на терену. Носимо мерно испитну опрему, снимамо вибрациона стања, пишемо извештаје, дајемо оцене и препоруке. То је све још у „повољу“ и тренутно немамо довољно запослених за повећан обим посла. Потребни су нам и инжењери и техничари, као и додатна опрема. Прилагођавамо се другачијим условима и стичемо нова искуства. Парне турбине се okreћу 3.000 обртаја у минуту, док у ХЕ „Ћердап 1“ хидроагрегат има само 72 обртаја и то је оно на шта се још привикавамо – прича нам Вукашин Ковачевић, водећи инжењер анализе процеса на ТЕНТ А, који је учествовао на свим досадашњим мерењима у хидроелектранама.

Анализе вибрација, према речима нашег саговорника, имају широку примену, јер се помоћу њих већина механичких недостатака и кварова, код сваког ротационог уређаја, може открити већ у раној фази и то на бази карактеристичне вибрационе слике. Ово омогућује правовремено интервенисање – санацију и одржавање. Тиме се

обезбеђује већа поузданост рада машина у електранама, што је за овакве енергетске блокове пресудно.

– Вибрације меримо и анализирамо специјалним инструментима да бисмо утврдили „здравствено стање“ ротационе

Услови рада

– Због описа посла којим се бавимо често смо поред уређаја који зраче, вибрирају, изазивају велику буку и веома су штетни по здравље. Због наведених чињеница запослени у Служби анализе процеса морали би да имају бенефицирани радни стаж – објашњава Томић.

машине. По дефинисаним стандардима, на основу добијених резултата, даје се оцена да ли је дозвољен трајни рад, или рад уз константно праћење или је потребно тренутно искључење машине – наглашава Ковачевић.

У ТЕНТ-у екипа за вибродиагностику мери и контролише све ротационе уређаје (турбоагрегати, млинови, вентилатори, напојне пумпе,

■ Вукашин Ковачевић

конденз пумпе, све остале пумпе у машинској хали, пумпе расхладне воде...). Ради веће сигурности и поузданости рада система, да би се евентуални проблеми са вибрационим стањем машина уочили на време, врше се периодична мерења, односно мерења која се обављају једном па до неколико пута у току месеца. У зависности од учесталости проблема који се јављају на одређеној групи машина, донета је одлука која машина ће колико пута бити мерена у току месеца. Тако се млинови мере два пута недељно, док се турбоагрегати мере два пута месечно. Поред периодичних

■ Мерења на генератору у ТЕНТ А

■ Мерења вибрација у „ХЕ Ћердап“

мерења, као и мерења која се обављају на захтев запослених у секторима производње и одржавања, на сваком блоку се пре и после ремонта врши снимање вибрационог стања сваке ротационе машине и пише се извештај у ком се даје оцена вибрационог стања као и препоруке за решавање постојећих проблема. Вибродиагностичари ТЕНТ-а све ове послове обављају самостално.

– На великом броју машина имамо инсталисан перманентни вибрациони мониторинг. То значи да постоје мерења која константно показују одређене вредности на турбоагрегату, на напојним пумпама, на млиновима, на вентилаторима. Запослени у Служби производње који манипулишу радом блока на команди могу да прате нивое вибрација и уколико приметите неке промене, они нас обавесте. Ако је то у току радног времена, силазимо у погон и вршимо мерење, а уколико је ван радног времена, на позив шефа смене долази екипа која снима стање на ротационој машини и на основу измерених нивоа вибрација доноси одлуку које мере је потребно предузети да би машина могла безбедно да настави са радом – објашњава Ковачевић.

Према речима Горана Томића, шефа Службе анализе процеса, нема вибрوديјагностике без савремене и квалитетне мерне опреме. То су улагања која се увек исплате.

– У последњих неколико година смо озбиљно обновили нашу опрему за вибрوديјагностику. Имали смо неке уређаје који су били стари и до 40 година. Пре осам година смо купили једну од најмодернијих

На реду је ПАП „Лисина“

У претходном периоду извршена су балансирања хидроагрегата 2 на ХЕ „Ћердап“ 1 и вибродијагностичка испитивања на постројењима ХЕ „Врла“.

– На једном од пумпних агрегата у пумпно-акумулационом постројењу „Лисина“, близу Власинског језера, мерењима и испитивањима смо установили механичке неисправности једног од електромотора. На поменутом агрегату у току су ремонтни радови и по њиховом завршетку наша екипа ће се поново упутити на крајњи југ Србије, где нас чека нови изазов у ономе што годинама радимо и волимо – каже Томић.

опрема за мерење вибрација, нарочито релативних вибрација вратила. Касније смо набавили и „Вибротест 80“, двоканалне уређаје, а прошле године смо купили нове даваче вибрација чији сигнал је пропорционалан брзини вибрације и служе нам за мерење апсолутних вибрација лежајева на турбоагрегатима и на свим осталим

ротационим машинама – рекао је Томић.

Он наглашава да Служба поседује и мерноаквизициони уређај домаће производње. То је вишеканални уређај за мерење и анализу вибрација, реализован као виртуелни инструмент (посебно оптимизован за парне турбоагрегате), који је осмислио и направио бивши радник ТЕНТ-а Мирољуб Ковачевић, који је у ТЕНТ-у једно време био и шеф Службе анализе процеса. Захваљујући томе, електродинимички давачи сада могу да мере на фреквенцијама испод 15 херца што је од велике важности за мерења која се врше на машинама које ротирају брзином мањом од 1.000 обртаја у минуту, а таквих је много у хидроелектранама.

Томић и Ковачевић сагласни су да је посао који обављају вибродијагностичари прилично стресан. Важне одлуке понекад треба да се донесу у кратком временском периоду, нарочито после балансирања турбоагрегата. Од успешности обављеног посла зависи да ли ће један блок на време бити на мрежи и да ли ће нивои вибрација бити у границама дозвољеним за рад или не. Екипа вибродијагностичара је свесна своје одговорности и чини све да посао обавља што стручније и одговорније. Оно на шта су посебно поносни јесте чињеница да је за ових неколико деценија рада свако балансирање на турбоагрегатима успешно урађено.

М. Вуковић
Р. Радосављевић

Испитивања вибрација на напојним пумпама

ПАП „Лисина“

Није лако, али је лепо

Од 30. августа 1969. до 30. августа 2020. године, ЖТ ТЕНТ је превезао 991.664.561 тону угља са површинских копова РБ „Колубара“. Посебне заслуге за то имају генерације ветерана, али и њихових младих „наследника“ у послу

Железнички транспорт ТЕНТ 30. августа је обележио 51 годину рада. Тог датума, далеке 1969. године, парном локомотивом из серије 33 допремљена је прва испорука угља са површинских копова РБ „Колубара“ за ондашњу термоелектрану „Обреновац“.

Од тада до данашњих дана, једном од најоптерећенијих и најфреквентнијих индустријских пруга у Европи превезена је укупно 991.664.561 тона колубарског лигнита за потребе ТЕНТ А у Обреновцу, ТЕНТ Б у Ушћу и ТЕ „Колубара“ А у Великим Црњенима. Осим тога, пристигло је и на милионе тона другог терета, такође значајног за развој српске привреде.

– Током више од пола века, сразмерно повећању обима посла, ЖТ ТЕНТ се развио у модеран, поуздан и ефикасан систем, који тренутно располаже са 114 километара колосека (нормалног и уског), око 600 вучних и вучених возила (локомотива и вагона), као и неопходном грађевинском механизацијом. Овај систем, који никада не спава, представља снажну спону између РБ „Колубара“ и ТЕНТ-а, два носећа стуба „Електропривреде Србије“.

О његовој експлоатацији и одржавању, као и доброј сарадњи са рударима „Колубаре“, реномираним ремонтним из земље и иностранства и другим пословним сарадницима, бригу воде запослени из ТЕНТ-а и ПРО ТЕНТ-а, који су распоређени у Служби вуче, Служби одржавања и Саобраћајној служби. Уз високу техничку опремљеност и кадровску оспособљеност, красе их хомогеност и координација све три службе, али и изузетно другарство, колегијалност и лојалност компанији. Будући да је, нарочито у последњој деценији, акценат на безбедности саобраћаја, имовине, радника и извођача радова, то је резултирало чињеницом да готово шест година није било тежих хаварија на прузи или возилима. Томе ће се и убудуће поклањати посебна пажња – истиче Никола Томић, директор Железничког транспорта.

Дичећи се досадашњим успесима и обећавајући нове, младе генерације железничара, не пренебрегавају заслуге старијих колега, чији су рад, знање, ентузијазам и хуманост дубоко у темељима свих постигнућа.

■ Железницом је довожен материјал за изградњу електране

Уз годишњицу Железничког транспорта ТЕНТ и ЕПС доносимо сећања неколицине заслужних ветерана, који и у пензионерским данима помно прате дешавања на својој железници.

■ Развој и модернизација

Мирослав Софронић несумњиво је један од најуспешнијих директора ЖТ ТЕНТ, превасходно кад је реч о устројавању и модернизацији тог система. У ТЕНТ је дошао 1978. године, по огласу за надзорног инжењера. Одржавање ЖТ-а било је тек у зачетку, а само специфичне области и средства (вагони, СС уређаји и ТК локомотива) имали су по вођу групе. Техничко-технолошка и оперативна припрема су биле заједничке, без специфичних радних места за ЖТ.

– Систематизацијом из 1979. године, оснивањем Сектора Железничког транспорта са службом саобраћаја и вуче, стекли су се услови да ЖТ израсте у моћан организациони део ТЕНТ-а. Исте године крећу и блокови А3 и А4, што пред нас поставља сложене задатке у превозу угља и опреме за изградњу ТЕНТ Б. Због специфичности и дислоцираности постројења, одржавање ЖТ-а се издваја из централног одржавања у самосталну службу и припада се сектору Железничког транспорта. Са организационим променама коинцидира и завршетак објекта ЦДУ и Депоа, чиме се стичу адекватни услови за рад – прича Софронић.

– Интересовање за прелазак у ЖТ је било заиста велико, али је била нужна и селективност, будући да железница има своје законске и друге регулативе, које захтевају додатну обученост кадрова. Започињемо и велики посао ремонтно вањске пруге. Санација доњег строја (сукцесивно) траје годинама, све док није доведена у стање да воз тежине преко

2.000 тона може њоме да се креће брзином од 75 километара на час – присећа се он, подсећајући да временом Сектор ЖТ-а излази из организације ТЕНТ А и постаје самостална групација. Тиме се заокружују три производне целине – ТЕНТ А, ТЕНТ Б и ЖТ.

■ Људи у фокусу успеха

Стеван Стевић је у Железнички транспорт дошао 1976. године, на радно место отправника возова, а у пензију је отишао 2008, са радног места шефа Саобраћајне службе. Као најтежи период рада Стевић истиче управо почетак, јер се у то доба и железница налазила на „слепом колосеку“. Радило се углавном мануелно, уз високе ризике по безбедност, како саобраћаја тако и људства. Упркос напорима, није било ни нарочитих резултата у довозу, прича Стевић. Упоредо са проширивањем производних капацитета ТЕНТ-а, ширио се и обим послова у железничком транспорту, а индустријска пруга такође је постајала све дужа. Према речима нашег саговорника, од осамдесетих до деведесетих година прошлог века трајао је период интензивног развоја и експресне модернизације, током којег је ЖТ ТЕНТ израстао у моћан и савремен систем.

– Приликом набавке локомотива и вагона строго се водило рачуна о томе да се прати одређена динамика и ослушкују потребе система. Најпре су набављана она возила која су била неопходна да би се успешно извршавали постављени задаци. Подједнако је било важно да она, по својим перформансама, буду прилагођена условима саобраћаја на домаћим пругама, али и захтевима модерног европског саобраћаја – напомиње Стевић и додаје:

– Посебан траг на развојној „траси“ ЖТ-а оставили су Милош Пурнат, Мирослав Софронић

Мирослав Софронић

Станимирка Перашевић

Стеван Стевић

и Радивоје Теофиловић. Немерљив допринос дао је мој први „учитељ“ Миша Пурнат, јер је био ту на самом почетку, када је тек требало створити нешто функционално, вредно и значајно. Од њега сам научио како се успостављају праве релације и гради поверење међу људима. Често је говорио да иза нас сигурно неће остати споменици у парковима и алејама, али ће можда остати покоје лепо сећање и поштовање људи за које смо некад учинили нешто добро.

Посебно наглашава колико је важно што све три службе Железничког транспорта ТЕНТ-а (Служба вуче, Служба одржавања и Саобраћајна служба) функционису као хомогена целина.

–Ако бих нешто пожелио будућим генерацијама, то је да се и на послу и у приватном животу друже, подржавају и помажу онако искрено, спонтано и без интереса, као што смо то ми некада чинили. Да без обзира на пословне и личне успехе, негују у себи црту људскости и хуманости – поручује Стевић.

Жена у друштву „јачег“ пола

Станимирка Перашевић радила је у Железничком транспорту од 1981. до 2004.

године. Запослила се као дипломирани електроинжењер припреме за радио уређаје, телекомуникације и средства веза при Служби одржавања ЖТ-а, а касније поступно доспела до позиције шефа припреме у истој служби. У то време уређаји за ТК и радио везе били су у поступку набавке, пошто је и сам Железнички транспорт био велико градилиште.

– Требало је прибавити нове дозволе за рад радио станица, јер је старим истекао рок важења. Упутила сам допис Савезној управи за радио везе у Београду, али нисам добила одговор. Уследио је налог претпостављених да одем у надлежну установу и учиним све што је неопходно да бисмо обезбедили дозволе. У више наврата сам одлазила тамо, али нисам успевала ништа да урадим. Секретарица ме је редовно дочекивала речима да особа која је задужена за то тренутно није на радном месту. Већ помало „збачена из колосека“ чврсто сам одлучила да се без тих докумената не враћам у Обреновац. Чекала сам скоро два сата, да би се на вратима коначно појавило „одговорно лице“. Била сам немало изненађена кад сам у њему препознала лик колеге са студија. Дозволе су, наравно, одмах стигле у ЖТ, а проблема са фреквенцијом

више нисмо имали – евоцира успомене Перашевићка.

Каже да је захваљујући послу којим се бавила обишла ремонтне заводе широм негдашње Југославије, где су ремонтвана возила из возног парка ЖТ-а: „Раде Кончар“ у Загребу, „Шинвоз“ у Зрењанину, МИН у Нишу, „Желвоз“ у Смедереву, „Магнохром“ у Краљеву. Упознала је и много дивних људи, од којих су јој неки постали пријатељи.

На питање да ли је било тешко радити у колективу где већину чини „јачи“ пол, ова децентна дама искрено одговара:

– У сећању ми је остало више пријатних него непријатних епизода, будући да смо сви функционисали као јединствена целина, у којој није било поделе на „мушке“ и „женске“ послове. Железничари ТЕНТ-а умели су да буду прави кавалјери, али и да понекад забораве да у радном окружењу има и жена. Углавном смо то схватале као потврду да смо примљене у њихову екипу. Без обзира на све, када бих поново бирала, не бих имала дилему – одабрала би да будем електро инжењер, али „железничар“.

Љ. Јовичић

У сусрет милијардитој тони

Врло добро, готово одлично

У 2019. години, од укупно пет енергетских циљева, стопостотно су испуњена четири. Пети циљ је реализован у 2020, а интензивно се ради на постизању још бољих резултата

У Железничком транспорту огранка ТЕНТ у 2019. години од укупно пет циљева везаних за ефикаснију потрошњу енергената, стопроцентно су остварена четири циља: смањење просечне потрошње дизел горива локомотиве ЦЕМ, смањење просечне потрошње дизел горива локомотиве 661-02, смањење потрошње сопствене електричне енергије за рад рефлектора на рефлекторском стубу у железничкој станици Обреновац и смањење потрошње електричне енергије за рад сигнала, у односу на постојеће стање.

– Пети циљ – смањити потрошњу сопствене електричне енергије за рад рефлектора у ДЕПО-у ЖТ је, због неиспуњења услова понуђача у току јавне набавке, пребачен у 2020, у којој је и реализован – каже Саша Ђорђевић, лиценцирани енергетски менаџер за ту организациону целину огранка ТЕНТ.

Он подсећа да је успостављање управљања енергетском ефикасношћу у ТЕНТ-у веома комплексан и изазован задатак, будући да се ради о великом и разноврсном систему, са доста различитих подсистема.

– Све четири термоелектране у саставу огранка ТЕНТ (ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ „Колубара“ и ТЕ „Морава“) су организационе целине са донекле сличном проблематиком (без обзира на одређене специфичности сваке од њих) док је

Железнички транспорт, у смислу коришћења и потрошње примарне енергије, најспецифичнија целина – објашњава Ђорђевић.

Према његовим речима, подручје знатне потрошње енергије у ЖТ-у су електрична енергија и дизел гориво, који се користе у функцији превоза угља и опреме за термоелектране. Ова потрошња спада у део сопствене потрошње енергије у целокупном процесу производње коју ТЕНТ даје на електромережу и топловодни систем. Фокус рационалног, енергетски ефикасног коришћења енергије у ЖТ-у усмерен је преваходно на коришћење и потрошњу та два енергента. Удео у укупној потрошњи примарне енергије коју ЖТ потроши знатно је мањи од потрошње у термоелектранама.

– С једне стране имамо олакшану ситуацију јер је фокус на та два енергента, док с друге стране имамо проблем због разуђености

Позитивни ефекти предузетих мера

Један од енергетских циљева у 2019. години био је и смањење потрошње електричне енергије за рад рефлектора у станици Обреновац. Овај циљ се уклопио са потребом измештања рефлекторског стуба, у склопу пројекта изградње постројења за одсумпоравање димних гасова на локацији ТЕНТ А. У току изградње новог стуба, уместо досадашњих рефлектора уграђени су ЛЕД рефлектори, чији су позитивни ефекти вишеструки. Добијено је квалитетније и ефикасније осветљење те станице, чиме је, поред побољшања енергетске ефикасности, дат и велики допринос безбедности железничког саобраћаја.

Саша Ђорђевић

система као и проблем везан за праћење потрошње енергије, поготову потрошње електричне енергије. Мерење које имамо када се посматра потрошња електричне енергије за рад електро локомотива заправо је мерење укупне потрошње која се из Електро-вучне подстанце (ЕВП) у Бргулама испоручи на контактну мрежу. На контактної мрежи имамо велики број потрошача, али немамо појединачна мерења. Осим тога, потрошња електричне енергије за обављање редовних активности на службеним местима у највећем броју случајева нема одвојена бројила за та службена места. Мере које доносимо у вези са овим видом потрошње базиране су углавном на прорачунима, па је у таквој ситуацији веома тешко пратити њихове ефекте. У наредном периоду циљеве ћемо, између осталог, фокусирати и на решавање ових проблема, те обезбедити континуална мерења примарних потрошача на мрежи и службеним местима – најављује наш саговорник.

Ђорђевић наглашава да се приликом дефинисања циљева првенствено води рачуна о резултатима годишњег Извештаја о енергетском преиспитивању, при чему се кроз анализу сагледавају места нерационалне и мање ефикасне потрошње примарних енергената. Циљеви се усклађују са плановима одржавања средстава и инвестиционим пројектима. Приликом текућих ремонта настоји се да опрема и средства која се набављају и уграђују, уколико то техничке и економске законитости дозвољавају, буду у функцији ефикасније потрошње.

Том „трасом“ ће се, сматра он, у 2020. стићи до одличне оцене, која је у претходној години Железничком транспорту замало измакла због процедуралних разлога, на које нису могли утицати.

Испуњена већина циљева

Почела јесења сетва

У наредном периоду на депонијама обе електране биће засађено 7400 садница багрема, дафине и бора, као и 200 садница жбунастих врста црвеног руја и форзиције

У огранку ТЕНТ почетком септембра започео је јесењи сетвени период у оквиру биолошке рекултивације депонија пепела и шљаке. На ТЕ „Никола Тесла А“ биће урађена биолошка рекултивација комплетног насипа око касете 2, укупне површине око 8 хектара, који је направљен механизацијом у току летњег периода, као припрема за прелазак на истакане хидромешавине у ову касету.

Поред тога, биће рекултивисани и насипи око касете 3, на површини око три хектара, који су направљени након обављене пролећне сетве.

– У току је припрема касете 2 у којој ће крајем октобра започети истакане хидромешавине пепела и воде. Након напуштања касете 3, неопходно је сачекати њено

Прављење смеше семена

просушивање, а затим ће да се ради биолошка рекултивација на 70 хектара површине. Сетва ће се обављати пољопривредном механизацијом, а дневна норма сетве равног дела механизацијом је осам до 10 хектара – рекла је Исидора Комненовић, технолог за рекултивацију депоније пепела у ТЕНТ-у.

На ТЕНТ Б неопходно је рекултивисати насипе око касете 2, на три хектара укупне површине.

– У новембру, када се вегетација у потпуности заврши, планирана је садња садница дрвенастих врста (багрема, дафине и бора) укупно 7.400

садница у обе термоелектране. Планира се, такође, и садња садница жбунастих врста црвеног руја и форзиције, укупно 200 комада, око складишта за привремено збрињавање отпада – рекла је Комненовић.

Радове на биолошкој рекултивацији депонија пепела и шљаке ТЕНТ А и ТЕНТ Б обављаће фирма ПРО ТЕНТ, под надзором запослених у Служби за контролу и заштиту животне средине огранка ТЕНТ.

М.Вуковић

Утовар вештачког ђубрива

Припрема косина за сетву

Чучковићу трећи мандат

Функцију председника ГО Обреновац и наредне четири године обављаће Мирослав Чучковић, док је за његовог заменика изабран Милош Станојевић

После конститутивне седнице Скупштине градске општине Обреновац, одржане у августу, на другом скупштинском заседању 3. септембра изабрани су председник општине, заменик председника, као и шест чланова Већа. Функцију председника ГО Обреновац и наредне четири године, у трећем мандату, обављаће Мирослав Чучковић, док је за његовог заменика изабран Милош Станојевић. Општинско веће ће имати шест чланова, а то су: Предраг Јовановић, Олга Миросављевић, Зоран Ђорломановић, Милош Станковић, Иван Стојић и Милорад Бођан.

Уочи избора првог човека Обреновца, одборницима се обратио Милорад Грчић, в. д. директора ЈП „Електропривреда Србије“. Уз честитке на освојеним

одборничким мандатима и захвалност на указаној части да говори пред локалним парламентом, он је рекао:

– Желео бих да институцију одборника сви заједно покушате да унапредите, како би поново задобила поштовање какво је некада имала. Нажалост, у временима која су за нама, реч одборник је помало изгубила значење и значај у односу на оно

о наводно лошим односима са Чучковићем“.

– Да ли смо Чучковић и ја били на супротним странама? Били смо. Да ли смо били озбиљно сукобљени? Били смо. Током претходних година обојица смо сазрели и превазишли међусобне разлике и неслагања. А то није без разлога. Захваљујући поверењу и подршци које имамо од председника Србије Александра Вучића, Обреновац је кренуо крупним корацима напред. Све што планирамо да урадимо – урадићемо, као што смо урадили и све оно што смо обећали до сада. Користим прилику да захвалим грађанима Обреновца, јер 74,5 одсто гласова за локални парламент заиста је обавезујуће. Нове генерације стижу, точак времена се окреће, а једна од важних прекретница која нам је „наметнула ову обавезу“ свакако је пролазак ауто-пута „Милош Велики“ кроз нашу територију. Истина, тај ауто-пут је прошао и кроз неке друге општине у Србији, али га оне нису искористиле зналачки као Обреновац – објаснио је Грчић.

Одајући Чучковићу признање за успешно вођење општине у претходна два мандата, он му је пожелео да у трећем мандату буде још успешнији.

Председник општине, у свом експозеу, престабио је развојни пут Обреновца у будућности,

■ Мирослав Чучковић

с акцентом на најзначајније пројекте који ће бити реализовани у наредне четири године.

– Обреновац ће имати подмлађено руководство, које ће водити овај град одговорно, часно и поштено. Бићемо скромни, увек на услузи грађанима и спремни да учинимо све да сваки наш грађанин у сваком смислу буде богатији, а да се ми не обогатимо. То је основни завет и задатак наше администрације. Један од највећих успеха у претходном периоду је био тај што се није осетио ни призив корупције, било у општинској управи, неком од јавних предузећа или институција које управљају градом. То је оно на чему ћу инсистирати и што ће и даље бити наша звезда водилца – казао је Чучковић. – Програм који сам вам данас представио захтева

Конститутивна седница

На конститутивној седници Скупштине ГО Обреновац, одржаној 18. августа, изабрани су нови чедници локалног парламента. Милорад Бата Јанковић, одборник Српске напредне странке, нови је председник Скупштине градске општине Обреновац, док ће функцију заменика обављати Јелица Грчић, његова страначка колегиница. За секретара и заменика секретара Скупштине изабрани су Нада Митрашиновић и Драган Гага Јанковић.

што суштински представља – рекао је Грчић.

Он је, такође, навео да жели „да стави тачку на приче појединаца

■ Нови локални парламент почео са радом

свакодневни мукотрпни рад. Али, морам да вам кажем да ћемо остати верни нашој идеји, нашем државном руководству и председнику државе, који је створио од Србије место где је напредак могућ. Сигуран сам да ћемо у тој борби успети, заједно са свима вама. Такође, желим да кажем да ће наш однос са Српском православном црквом и свим верским заједницама у Обреновцу бити на изузетно високом нивоу, као што је био и до сада. Садејство државе и цркве је неопходно и у тешким и радосним тренуцима. Потребно је у народу развијати тај осећај заједништва, како бисмо успели да урадимо и оне ствари које нам у почетку можда делују као неоствариве. Тако нам Бог помогао свима, живели и срећан нам Обреновац био! – поручио је Чучковић.

На овом скупштинском заседању именовани су надзорни одбори јавних предузећа чији је оснивач Градска општина Обреновац. Одлуком Скупштине, вршилац дужности директора ЈКП „Обреновац“ биће Милан Марошанин, док ће ту функцију у ЈКП за изградњу Обреновца обављати Славко Берић.

Седница је протекла у конструктивном тону, на задовољство одборничких група.

– Од укупно 55 одборника, колико броји локални парламент, 48 је подржало избор председника и руководства општине, што се никада до сада није десило у Обреновцу. То нам даје још већи подстицај, али и тражи још већу одговорност, да се као одборничка група боримо за што квалитетнији живот наших суграђана – навео

је Мирко Вранешевић, шеф Одборничке групе СНС Александар Вучић – Заједно за нашу децу.

Одборничка група СПС-ЈС-Зелени подржала је рад локалног парламента, с уверењем да ће предвиђени пројекти донети осетан бољитак Обреновчанима. Уз честитке за избор новом-старом председнику општине и његовом тиму, присутнима се обратио и др Ненад Бјелица, председник те одборничке групе.

– Оно што нас посебно радује је да „Електропривреда Србије“, на челу са Милорадом Грчићем, планира значајне инвестиције у нашу општину, од градског купалишта, преко решавања простора за општину и општинска јавна предузећа, до онога што је за Обреновац веома важно, а то је побољшање квалитета

животне средине, кроз пројекте одсумпоравања и ревитализације блокова 1 и 2 у ТЕНТ А. Не треба заборавити ни железничку пругу Обреновац–Београд са железничким мостом преко реке Колубаре, наставак започетог пројекта „Пут и вода до сваке куће“, као и многе друге пројекте који су били део председниковог експозеа, у којем ниједан од 73.000 становника обреновачке општине није заборављен – мишљења је Бјелица.

На другој седници Скупштине ГО Обреновац образована су стална радна тела Скупштине: савет за буџет, комисије за прописе, борачка и инвалидска питања и друга.

Љ. Јовичић

■ Друга, обновљена ликовна колонија у Арборетуму Уз академце и деца

На овогодишњој
смотри „ликовњака“,
у организацији СКЦ-а
„Обреновац“, окупило се
15 уметника

Традиционална ликовна колонија, која је после петогодишње паузе прошле године поново оживела, није изостала ни у августу 2020. У организацији Спортско-културног центра „Обреновац“, а у прекрасном амбијенту Арборетума, окупило се 15 ликовних уметника-академских сликара, професора ликовне културе и талентованог сликарског подмлатка.

– Оно што је новина у односу на претходну, јесте да на овогодишњој „смотри ликовњака“ учествују и професори ликовног, који овде такође сликају. Верујем да ћемо, након обнављања, успети да одржимо континуитет ове манифестације и из године у годину привучемо све више младих стваралаца, чија ћемо дела на прави начин афирмисати. Трудимо се да оним што радимо прикажемо Обреновац и као град културе, у коме живи и ствара велики број уметника-сликара, вајара, писаца,

глумаца, музичара. То је оно чиме овај град заиста може да се поноси, али и треба на сваки начин да подржава – каже Иван Јегоровић, директор Спортско-културног центра у Обреновцу.

О такозваним споредним активностима у оквиру ликовне колоније 2020 говорила је Ивана Гаврић, историчар уметности и галериста обреновачког СКЦ-а.

– Пратећи садржаји су саставни део оваквих манифестација, па и ликовне колоније. Посебно се односе на децу и младе, којима су преваосходно намењени. Фокусирани смо на идеју да деца основношколског узраста, кроз понуђене активности употпуне наше програме, али и испуне своје слободно време тако што ће

сазнати нешто ново, интересно и креативно. У оквиру ове колоније имали смо радионице акварела и за рециклажу папира. Од отпадног папира настајао је нови, на којем су деца касније радила аквареле – навела је Гаврић.

На августовској ликовној колонији у Обреновцу, уз ветеране Горана Десанчића, Косту

Миловановића, Бобишу Тодоровића и друге, учествовали су млади уметници Дуња Ђорломановић, Павле Грчић, Горан и Јован Ракић, Алекса Перишић, као и наставници ликовне културе из обреновачких основних школа.

Љ. Јовичић

Подршка уметницима

Током одржавања ове манифестације, у посету ликовњацима стигла је и група ромских малишана из обреновачког насеља „Музичка колонија“, коју је предводио Милорад Бата Јанковић, новоизабрани председник Скупштине градске општине Обреновац. За посетице је била приређена посебна ликовна радионица, уз упознавање са техником акварела.

Најмлађи уметници на делу

Сто оваца, двеста јагањаца

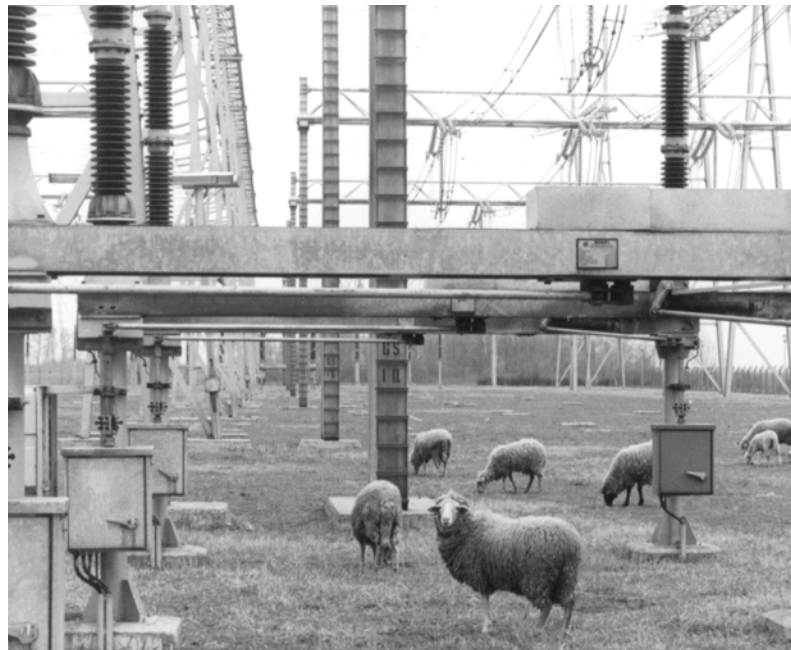
Запослени на Разводном постројењу „Младост“ су, уз одобрење пословодства ТЕНТ-а, купили овце да пашом „одржавају“ површину од седам хектара

Разводно постројење „Младост“ у обреновачком селу Кртинска било је те 1989. године још у саставу Термоелектрана „Никола Тесла“. Један од основних послова на постројењу које се простирало на површини од око седам хектара било је кошење траве. Није смело да се дозволи да трава превише нарасте, а није било дозвољено ни да покошена, због могућег ветра, дуго стоји у откосима испод стубова и многих каблова и жица. Договор са сељацима из Кртинске да се, на послу који су добили лицитацијом, брину о кошењу и одношењу траве, није дао задовољавајуће резултате, јер су мештани желели да траву косе само онда кад њима одговара

и кад им је потребна. Због тога су се запослени на разводном постројењу једног дана запитали: зашто не бисмо о сопственом трошку набавили овце које бисмо овде чували на сталној испаши?

Тадашњи руководилац РП „Младост“ Бранислав Теодоровић својевремено је испричао да се ни тада нису олако упустили у авантуру звану „формирање стада“. Прво су реализацију идеје о овцама које ће заменити косе и косилице на разводном постројењу понудили ПК „Београд“, па Гарнизону ЈНА, а затим и Синдикату ТЕНТ-а. Нико од њих није у томе нашао интерес, па су запослени на разводном постројењу ипак одлучили да уђу у „необичну инвестицију“ ризикујући да, можда, и покваре колегијалне односе, јер су знали да се ту могу и замерити кад се стадо прошири и кад пристигну јагањци.

– Кад смо наишли на разумевање претпостављених, сви смо уложили новац за по две овце, а сада се капитал увећао за по једно грло – имамо укупно 34 овце и 22 јагњета. Корисно и за ТЕНТ и за нас. Ако ТЕНТ нађе рачуницу, на РП „Младост“ и на другом разводном постројењу код ТЕНТ А, могло би се укупно одгајати чак 500

оваца. За сада смо у фази прикупљања искустава и још увек не знамо шта ћемо са овцама на зиму – говорио је радозналим новинарима Теодоровић на истеку лета 1989.

Следеће године све је било много јасније. За смештај оваца током зиме коришћена је стара „Минелова“ шупа која је остала још из времена изградње постројења. „Акционари“ стада (како су себе у шали називали) овцама су обезбедили храну током зиме (кукуруз, сено, шаровину...). Чим је грануло пролеће, овце су поново почеле да „косе“ траву. Иако је претходне године у једном тренутку било чак око 90 грла, постало је јасно

да је 60 оваца „права мера“. Ове питоме животиње не само да су „шишале“ траву до земље, него су је у исто време и ђубриле што је допринело да трава буде још бујнија и разноврснија.

Термоелектрана је уштедела новац, јер није плаћала организовано кошење траве, а власници оваца су се, у инат познатој српској изреци „да ортачка кобила у блату лежи“, добро слагали и не зна се ни за један случај сукоба или свађе. Брига о овцама зими је одузимала само петнаестак минута дневно (дакле, није сметала вршењу редовних радних обавеза), док је старање о стаду, према казивању запослених на разводном постројењу, разбијало монотонију и повећавало задовољство на послу. А разводно постројење „Младост“ је „заблестало пуним сјајем.“

Ова необична идилла „испод жица“ трајала је и већим делом 1991. године. Убрзо је почео грађански рат у ондашњој Југославији, наступила је криза, и необичном корисном хобију запослених на РП „Младост“ дошао је крај. Кад се све сабере, власницима оваца није било лоше. „Дебљи крај“ су, наравно, извукле – овце.

Дивиденда

Власници стада су у првој години зарадили по једно јагње и килограм и по прерађене вуне. Било је и појединачних иступања из овог необичног „акционарског друштва“, али је купопродаја „акција“ вршена искључиво унутар самог друштва, тако да овце нису напуштале стадо.

Приредио: Р. Радосављевић

Алати и занати

У раду термоелектране и у одржавању њених уређаја и опреме користе се бројни алати и због тога је алатница, у тако великом индустријском објекту, прави „арсенал“ разноврсног индустријског оруђа. Од оних који су мале тежине и лаки за коришћење, до веома тешких и габаритних. Употребљавају се у различите сврхе: да се нешто исече или завари, пробуши или избруси, подигне или спусти, одврне или заврне, ископа или пренесе, озида, напуни, а све у циљу одржања континуалне производње електричне енергије.

Користе се стандардни алати који су изашли „испод чекића“

познатих произвођача, али и они који нису серијске производње, већ су их направиле веште руке искусних мајстора и само се могу употребити у специфичним ситуацијама. Највише се користе у време ремонтне сезоне, када је алатница најпосећенија, али и у свакодневном раду, посебно у случајевима када је потребно у што краћем року отклонити неки квар.

Пословица каже да „без алата нема ни заната“, али само у рукама, стручних, способних и вештих мајстора, они су ефикасни и „убојити“, као и „свака пушка у рукама Мандушића Вука“.

М. Вуковић

